INFO

Tidning för förtroendevalda i IF Metall

10/2021

Vi ska stoppa våldet

02 Mäns våld mot kvinnor angår oss alla

09 **Nissarnas kollektivavtal**

14 Maxat antal medlemmar i decennier

17 Myter om LAS

De fixar grön el under dygnets alla timmar

IF METALL

Hårda fakta om mäns våld mot kvinnor

13 kvinnor mördades av män de haft en relation med

39 200 misshandelsbrott

8 690 våldtäkter mot kvinnor

Siffrorna visar anmälda brott under 2020 enligt Brottsförebyggande rådet (Brå). De uppskattar att endast 20–25 procent av våld mot kvinnor i nära relationer polisanmäls, mörkertalet är stort.

Fanny Högrell, IF Metalls organisationsenhet. Foto: Bea Tigerhielm

Veli-Pekka Säikkälä, IF Metalls avtalssekreterare. Foto: Daniel Roos

Mäns våld mot kvinnor angår oss alla

Bakom varje siffra om anmält brott om mäns våld mot kvinnor döljer sig någons fru, partner, dotter, vän – och arbetskamrat. Vi är ett stort förbund med många medlemmar. Sannolikheten att vi har någon i vår närhet som utsätts för våld eller är den som slår är därmed ganska stor.

Det är en fråga som angår oss alla som medmänniskor. Som facklig organisation handlar det om hur våra medlemmar mår på jobbet, en arbetsmiljöfråga, säger Fanny Högrell, IF Metalls organisationsenhet.

Men hur närmar man sig detta ämne? Hur ser jag som arbetskamrat och förtroendevald tecken på att någon mår dåligt på grund av våld, fysiskt såväl som psykiskt? Hur ska jag våga ta upp frågan i samtal? Och vad gör jag sedan?

– Vi tror att kunskap ger makt att förändra och mod att våga prata. Det har alltid varit vår fackliga grund för att förändra och utveckla. Därför kommer nästa års tema för den 8 mars att vara just *Mäns våld mot kvinnor*, berättar Fanny Högrell.

Den internationella kvinnodagen är dock enbart en dag på året och temat kommer att vara med längre än så.

– Den 8 mars är ett passande tillfälle att lyfta upp frågan på vår fackliga dagordning. I förlängningen vill vi ju hitta nya arbetssätt för att förändra och för att skapa en långsiktig samverkan med våra arbetsgivare, menar Fanny Högrell.

Bryt tystnadskulturen – våga prata

Självklart är det den som är utsatt för våldet som drabbas mest i form av fysiskt och psykiskt lidande. Men siffrorna visar också att mäns våld mot kvinnor kostar stora belopp för hela samhället.

– När en medmänniska och medlem mår dåligt ska vi självklart våga se och stötta den personen. Vi vill prata om och belysa denna fråga – både utifrån perspektivet för den som är utsatt och den som utsätter. Tystnad löser aldrig något, menar IF Metalls avtalssekreterare Veli-Pekka Säikkälä.

Men ämnet är svårt. Därför vill vi öka kunskapen om hur vi gör det på bästa sätt. Både för den som är utsatt för våld och den som utövar våldet.

– Tillsammans med organisationen *Män* planerar vi nu en grundläggande kunskapshöjning, berättar Veli-Pekka Säikkälä.

Kunskapshöjning och att sätta frågan på den fackliga dagordningen, ge tips och råd till förtroendevalda och sprida vår ståndpunkt till både medlemmar och allmänhet.

– Detta är vårt sätt att arbeta för ökad jämställdhet och sätta fokus på kvinnors situation i industrin, genom ett särskilt tema inför varje år till den internationella kvinnodagen, säger Veli-Pekka Säikkälä, som också är ordförande för förbundets matrisgrupp för jämställdhet och mångfald.

– Alltsedan ett beslut på kongressen 2017, då vi antog en motion som yrkade särskilda satsningar och teman, har vi jobbat på detta sätt. En mycket bra motion för ett viktigt arbete.

TEXT: *annette.lack@ifmetall.se*

Håll utkik efter årsskiftet!

Inför den 8 mars planerar IF Metall att ta fram:

- Grundläggande utbildning – filmas och kan ses vid valfritt tillfälle.
- Tips och verktyg till arbetsplatser – hur tar vi samtalet?
- Folder med checklista – så här kan du göra som förtroendevald.
- Webbsänt seminarium med förbundsordförande och gäster.

Vi ska stoppa våldet

Mäns våld mot kvinnor, är det en facklig fråga?

Självklart. Arbetsplatsen kan vara den enda frizonen från våld och kränkningar. Jobbet kan vara det enda sammanhanget där en våldsutsatt person har normala sociala kontakter.

Därför spelar arbetskamraterna en mycket viktig roll. Att våga ställa frågan om man misstänker att en arbetskamrat blir slagen, eller till och med slår, kan vara första steget för att stoppa våldet.

Dessutom är IF Metall en mansdominerad fackförening. Om mäns våld mot kvinnor någonsin ska upphöra, måste män säga ifrån till andra män som misshandlar kvinnor psykiskt och fysiskt.

Det handlar om att vara goda förebilder. Inte bara som enskilda individer, utan som gemensam organisation.

Lika självklart som vi skyddar varandra från våld och kränkningar på arbetsplatserna, gör vi det i hemmen. Att stoppa våld i nära relationer handlar om att försvara människovärdet – en självklar facklig kamp.

Marie Nilsson, förbundsordförande

BLICK FÅNGET

– Jag lär mig också, jag har själv inte varit arbetslös, har inte behövt känna den ofriheten. Vi måste börja inkludera arbetslösa medlemmar mer, säger Ferenc Kovacs, studieorganisatör på Akzo Nobel i Malmö (till höger i bild).

Inkludera arbetslösa i medlemsutbildningarna

IF Metall Sydvästra Skåne har numera en medlemsutbildning för arbetslösa medlemmar i sin studiekatalog.

– Vi började prata om medlemsutbildningarna och hur vi skulle kunna inkludera alla. Det är till exempel svårt att få arbetslösa att anmäla sig till kurser, eftersom studieorganisationen inte träffar dem. Så vi bestämde oss för att skicka en inbjudan, berättar Ferenc Kovacs, förtroendevald på Akzo Nobel i Malmö.

Tillsammans med en annan handledare, Johnny Hultén, kör Ferenc Kovacs nu en veckolång kurs för arbetslösa medlemmar två gånger per år.

– Vi har gjort ett särskilt upplägg på fem dagar. Det är tre olika utbildningar som vi slår ihop till en: *Introduktion*, *Medlem i facket* och *Försäkringar*. Vi bjuder också in a-kassan och Folksam.

Kursen bryter en negativ spiral för medlemmarna och ger en mer positiv bild av arbetsmarknaden.

– Det blir som en aha–upplevelse, de får förståelse för kollektivavtalet och känner att facket verkligen gör något. Vi bildar också nätverk och tipsar om var det finns jobb att söka. Efter kursen är det flera som vill gå fler utbildningar och engagera sig, säger Ferenc Kovacs.

Om facket på arabiska

Har du arbetskamrater som pratar arabiska? Tipsa dem då om en längre filmad intervju med vår förtroendevalde Abdirzak Bouzoubae där han berättar på arabiska om varför det är viktigt att vara medlem i facket. Filmen är ett samarbete mellan IF Metall och Alkompis, nyhetskanal i Sverige för arabisktalande.

– Det är viktigt att vi berättar och för kunskaperna vidare till alla som finns på den svenska arbetsmarknaden och i samhället, säger Abdirzak Bouzoubae, som jobbar på Volvo Cars i Göteborg och är RSO för IF Metall Göteborg.

Med 30 år i Sverige, över 15 år i fackliga uppdrag och kunnig i fyra språk är Abdirzak Bouzoubae en tillgång när det gäller att sprida kunskap om kollektivavtal och arbetsvillkor för alla arabisktalande.

Tips

På **ifmetall.se/info** hittar du den längre intervjun. På **ifmetall.se/otherlanguages** finns fler filmer och material på arabiska och andra språk samlade. Använd dem som verktyg i ditt fackliga uppdrag.

Max 29 minuter om LAS

Vad betyder det där huvudavtalet egentligen? På LO Play (**lo.se**) kan du se och höra Dan Holke, arbetsrättsjurist och mångårig chef på LO-TCO Rättsskydd, förklara principöverenskommelsen om trygghet, omställning och anställningsskydd. Där hittar du också alla övriga ämnen som programledarna för Max 29 minuter bjudit in spännande gäster för att förklara mer om.

Stefan Löfven avtackades med stormkök

Under S-kongressen passade IF Metalls förbundsordförande Marie Nilsson på att avtacka Stefan Löfven för hans tid som statsminister. Presenten var självklar – ett stormkök gjort av IF Metallmedlemmar på Trangia AB i Trångsviken. En populär produkt som blev årets julklapp 2020.

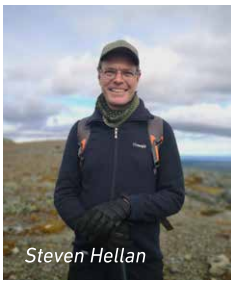
Steven Hellan

Stormköket från Trangia är minst lika populärt även i år 2021 och produktionen går fortsatt för högtryck.

– Vi jobbar 3-skift och har dessutom sedan december förra året en fabriksbutik och ett museum. Det finns en nästan hundraårig historia bakom

företaget och flera företag som tillverkar friluftsprodukter finns i området, berättar Steven Hellan, IF Metalls avdelningsombud.

Åtgärder mot våld och trakasserier

Eva Nordmark

I juni 2019 antogs ILO:s konvention 190 som syftar till att skydda arbetstagare mot våld och trakasserier i arbetslivet. Nu har en utredning som arbetsmarknadsminister Eva Nordmark (S) tillsatte konstaterat att konventionen är förenlig med svensk rätt, och att det därmed inte behövs några lagändringar eller andra åtgärder för att kunna ratificera konventionen. Utredningen föreslår dessutom ytterligare åtgärder för att uppnå konventionens syfte, bland annat informationsinsatser.

– Arbetet med att bekämpa våld och trakasserier i arbetslivet är en viktig fråga för regeringen, säger Eva Nordmark.

IF Metalls expert på FN:s klimatmöte

Nyligen hölls FN:s klimattoppmöte COP26 i Glasgow. IF Metalls utredare Ellika Berglund Aas deltog då i ett seminarium på temat rättvis omställning. Hon lyfte där Norrbotten och stålindustrin som exempel på områden som behöver stöd i omställningen, och berättade om Hybrit-projektet för fossilfritt stål.

EU-kommissionen har skapat en fond ur vilken regioner med branscher som drabbas extra hårt av klimatomställningen kan söka stöd framöver.

Förutom Norrbotten handlar det för Sveriges del om Västerbotten, Gotland och Västra Götaland.

Ellika Berglund Aas, IF Metalls utredare och klimatexpert.

KLIMATET & JOBBEN

De fixar grön el under dygnets alla timmar

– Man lär sig mycket på plats, berättar IF Metalls avdelningsombud Anders Ödman, som är med och bygger upp den nya produktionslinan.

Tips

På vår nya sida **ifmetall.se/klimatet** kan du följa IF Metalls arbete med industrins klimatomställning. Där kan du också se vårt senaste webbinarium.

När den gröna eltillförseln ska jämnas ut över dygnets timmar spelar IF Metallmedlemmar i Åmål en aktiv roll i utvecklingen.

Varje sekund, dygnet runt skickar solen enorma mängder av energi till vår planet. Solstrålarna skapar värme, vindar – och alltmer omvandlar vi till grön el. Problemet är bara att jorden snurrar, så under dygnets mörka timmar kan vi inte skapa solel. Emellanåt står även vindkraftverken stilla. Därför letar man sätt att lagra el framöver, så att eltillförseln jämnas ut över dygnets alla timmar.

I Åmål har företaget Azelio utvecklat ett termiskt energilager. Under dygnets soliga timmar värmer förnybar el upp ett inkapslat lager av aluminium till cirka 600 grader. Den lagrade värmen kan sedan driva en stirlingmotor som via en generator producerar el under natten.

– Det gör att lagret kan producera styrbar el under 13 timmar eller längre, baserat på behov, förklarar Azelios executive vice president Jonas Wallmander.

Marknader med mycket sol är såklart intressanta, och tillämpningsområden man siktar på är bland annat lantbruk, gruvor, industrifastigheter och växthus – lagren genererar även en del spillvärme.

Om tio år hoppas Azelio vara en viktig spelare på världsmarknaden. På bilden syns Anders Ödman tillsammans med Jonas Wallmander, executive vice president, samt Benny Johansson, production manager.

Lärande i jobbet

Eftersom tekniken är ny har IF Metalls medlemmar på arbetsplatsen varit väldigt delaktiga i utvecklingen.

– Medarbetarna är oerhört viktiga. De har ett ”know-how” man inte kan kopiera, menar Jonas Wallmander.

Den unika tekniken innebär också att det är en upplärningskurva på alla positioner, så det är svårt att rekrytera någon som har exakt rätt kunskap och erfarenhet från början.

– Men det är många som har motorbakgrund, konstaterar Kristian Fridh, som själv jobbat på Volvo bussar tidigare.

Det krävs ändå viss extern utbildning, inom områden som komponenter och säkerhet. Det kan vara varma ytor, och ämnen som natrium och vätgas kan innebära en explosionsrisk i vissa arbetsmoment.

– Då är det full skyddsmundering som gäller, berättar Tobias Häll, som är skyddsombud.

Jobb med variation

Arbetet med grön teknik är dock en konkurrensfördel när det gäller att hitta medarbetare. Det märks i anställningsintervjuer, menar Jonas Wallmander. Men för att man ska trivas tror han att man måste gilla ett omväxlande arbete.

– Det är ingen bra arbetsplats om man vill ha det likadant varje dag, konstaterar han.

TEXT:
daniel.k.hermansson@ifmetall.se
FOTO: *Marie Ullnert*

Hör av dig!

Hur jobbar ni med klimatomställningen på din arbetsplats? Hör av dig till oss och berätta: **info@ifmetall.se**.

Michaela Linnros och Juliana Mijatovic, från klubbens likabehandlingskommitté. I kommittén sitter även Daniel Abrahamsson och Tina Teppola.

Husqvarna erbjuder mensskydd

– Det är väldigt praktiskt med automaterna, för vi vet ju alla att man glömmer ta med sig skydd ibland och springer runt och frågar om andra har, säger Juliana Mijatovic.

Tips

I samband med internationella kvinnodagen den 8 mars lyfte IF Metall att mens är en arbetsmiljöfråga. På **ifmetall.se/menskligt** hittar du tips på hur ni kan göra för att skapa ett MENSkligare arbetsliv på er arbetsplats.

På företaget Husqvarna har de första mensskyddsautomaterna kommit på plats. De första automaterna blir ett test och sedan kommer det fyllas på med fler.

Juliana Mijatovic och Michaela Linnros är båda med i likabehandlingskommittén. De är nöjda med att företaget väljer att investera i initiativ som detta.

– Egentligen borde det ju funnits för länge sedan, men det är som att det varit tabu att prata om det på något sätt, säger Juliana Mijatovic.

– Man ser det lite överlag när det kommer till kvinnors hälsa på företag som är mansdominerade. Det är inte prio ett, utan det har dröjt till 2021 innan vi får mensskydd på jobbet. Det är kul att det händer, men det borde kunna gå fortare! stämmer Michaela Linnros in.

Positiva till IF Metalls kampanj

Båda är positiva till att IF Metall drev kampanjen om ett MENSkligare arbetsliv i samband med den internationella kvinnodagen i våras.

– Jag är ju en annan generation, född på 60-talet. Förr pratade man inte om sådant här. Nu är det så normalt och det har förstås egentligen alltid varit det, men nu öppnar man upp. Det är ju en självklarhet, man ska inte skämmas för att prata om det, säger Juliana Mijatovic.

Underlättar vid rekrytering

Michaela Linnros lyfter också att det även underlättar vid rekryteringen för arbetsgivaren att erbjuda tillgång till mensskydd:

– Det blir attraktivt för unga tjejer. Vi som har jobbat några år, vi är vana vid att det inte finns. Men det här blir en möjlighet att få in yngre till företaget.

TEXT: *victoria.enback@ifmetall.se*
FOTO: *Sofia Beijer/Noor studio*

Nissarnas kollektivavtal

IFMETALL

Som alltid när december månad närmade sig fick Nissarna jobba allt längre. De började tidigare och tidigare på morgonen och fick jobba längre och längre på kvällarna. Lunchen blev kortare och ofta fick de äta sin gröt samtidigt som de jobbade.

Chefen, Tomten, var glad och klappade sig på sin stora runda mage när önskelistorna från alla barn blev allt längre och längre och klapparna som önskades allt dyrare och fler. För samtidigt med fler klappar att tillverka tänkte han ju också på alla pengar som föräldrarna skulle betala honom för att göra och dela ut på julaftonen. Hans stora mage blev större och hans skägg lockigare bara han tänkte på alla pengar som han skulle få in. För att inte tala om hur härligt det kändes att åka hela världen runt, för han var ju en väldigt viktig man, Tomten, som alla ville ha på besök och väntade på den där viktiga dagen. När han tänkte efter så skulle han nog höja priset också på varje besök, då kunde han ju tjäna ännu lite mer pengar och kanske köpa en ännu större fabrik och en ny släde och flera renar. Men några fler Nissar, det hade han inte råd med!

Att Nissarna hade börjat se mindre glada ut och blev allt mindre och smalare och hade mörka ringar under ögonen av trötthet av att jobba mer och mer och få mindre och mindre tid att vila, det var något han varken såg eller tänkte så mycket på. Att de hade slitna skor och slitna kläder och ont i sina kroppar för att de stod och sprang från tidig morgon till sena kvällen, ja ibland natten, det såg inte Tomten.

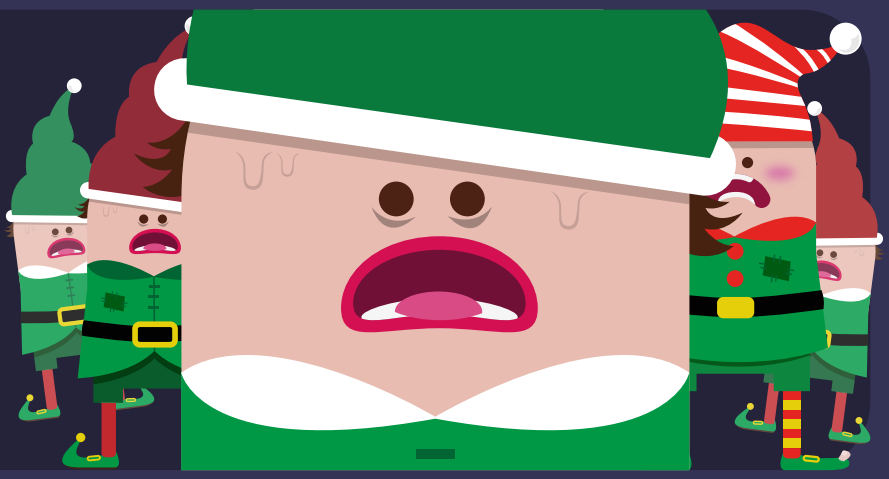

Till en dag när en av Nissarna plötsligt föll ihop vid sin arbetsplats. Alla de andra Nissarna blev väldigt rädda och slutade jobba och samlades runt sin kompis. Hamrandet och spikandet slutade och det blev alldeles tyst. Då vaknade Tomten upp ur sina drömmar om hur han kunde tjäna mer pengar – och hörde tystnaden. Vad stod på?

Tomten kom med stora kliv ut i Nissefabriken och skrek med stark basröst:

Men då klev en av Nissarna fram och slet av sig sin tomteluva och höjde sin slitna och värkande näve och ropade:

Tomten blev alldeles röd och svettig i ansiktet och den stora magen höjdes och sänktes i en väldig fart när han andades häftigt. Hur skulle det nu gå med julaftonen och alla barnen som inte får sina klappar – och han själv som inte skulle få betalt för sina klappar.

En efter en tog Nissarna ett steg fram mot Tomten och gjorde som sin Nissekompis som tagit första klivet: de slängde av sig sina tomtemössor och höjde sina slitna nävar och ropade:

Och så satte sig alla ned på golvet, med armarna i kors och blängde ilsket på Tomten. Nu hade de fått nog!

Tomten som nu var alldeles utom sig visste inte vad han skulle ta sig till – vägra jobba, det hade han aldrig varit med om tidigare. Han gick till Tomtemor för att beklaga sig och söka stöd. Men hos Tomtemor, som länge sett hur det var fatt med Nissarna, att de var trötta och slitna och inte fick någon vila eller lön för sitt jobb och försökt berätta det för Tomten, där fick han inget stöd alls. Tvärtom.

Tomten funderade och var inte alls glad över att prata med dem, det var ju han som bestämde. Men det är klart, det var ju Nissarna som gjorde alla saker som han tjänade pengar på.

Då slog det honom...

Så Tomten gick ut till alla Nissarna som fortfarande satt kvar på golvet med armarna i kors och sade:

Hela natten satt Nissarna inne hos Tomten och förklarade hur de skulle kunna jobba olika tider och få lite mer vila och nya kläder och få lön för sitt jobb. Många gånger under natten reste sig Tomten och försvann ut – arg och sur. Men han kom alltid tillbaka när han tänkte på att han ju behövde Nissarna.

Till slut kom Tomten och Nissarna överens. Nu hade de några regler som de skrivit ned på ett papper och skrivit på tillsammans: Tomten och Nissen som tog första klivet fram och protesterade.

Så kom det sig den där dagen i december några veckor före jul-afton att Nissarnas kollektivavtal blev till.

Vad hände med Nissen som svimmade, kanske ni undrar? Jo, när han fick vila några dagar och äta sig mätt fick han nya krafter och kunde börja göra julklappar igen. Och nu behövde han inte längre jobba lika länge, nu fanns ju Nissarnas kollektivavtal!

Och för att inte Tomten skulle falla tillbaks i gamla vanor inför december och att julaftonen närmar sig så bestämde Nissarna också att varje första advent skulle man kalla till förhandling om Nissarnas kollektivavtal.

TEXT: *annette.lack@ifmetall.se*
ILLUSTRATION: *Mikael Hägg*

– Miniutbildningarna har blivit ett komplement till de vanliga utbildningarna för förtroendevalda, som vi självklart tycker att man också ska gå, säger Camilla Wedin, ombudsman.

Miniutbildningar blev mötesplatser i pandemin

Under pandemin stängdes många arbetsplatser och IF Metall Dackebygden fick svårt att hålla kontakt med förtroendevalda och klubbar. Då kläcktes idén om digitala miniutbildningar. De blev ett uppskattat sätt att mötas och samtidigt fortbilda sig i aktuella ämnen.

Redan i början av pandemin insåg IF Metall Dackebygden att det behövdes alternativ till det vanliga sättet att träffas, på arbetsplatserna. Ombudsmännen på avdelningen slog sig ihop med studieorganisationen och satte ihop korta utbildningar att köra digitalt via Teams.

– Det var inte för att det saknas utbildningar, utan för att hålla kontakten, visa att vi finns och som en chans att lyfta vissa ämnen, säger Camilla Wedin, ombudsman.

Stort intresse

Idén var att utbildningarna bara skulle vara max ett par timmar långa, så att tröskeln för att delta skulle bli låg.

– Vi frågade klubbarna om det var något särskilt de ville lära sig mer om och vi fick in flera önskemål. Ett ämne var psykosocial arbetsmiljö, så vi satte ihop ett material och bjöd in. Intresset blev stort, nästan 70 personer deltog, berättar Magnus Andersson, arbetsmiljöansvarig och regionalt skyddsombud i avdelningen.

Bra utbyte

Deltagarna var framför allt förtroendevalda på klubbarna och avdelningsombud. Eftersom det bara handlade om ett par timmar var det lätt att få ledigt. I vissa fall kunde hela klubbstyrelsen delta. Tidigt kom också frågan om representanter från arbetsgivaren kunde få vara med.

– Självklart, tyckte vi. Det är ju bara bra om förtroendevalda och arbetsgivare får samma information. Det blev ett jättebra utbyte, säger Magnus Andersson.

TEXT: *anna.sjogren@ifmetall.se*
FOTO: *Phia Bergdahl*

– Vi har kunnat nå nya grupper som inte skulle ta ledigt och åka tio mil enkel resa för att gå en utbildning, säger Magnus Andersson, förtroendevald.

Tips

Digitala utbildningar – Magnus bästa tips

- Våga testa!
- Om tekniken gör dig osäker – ta stöd i andra handledare som kört digitala utbildningar.
- Om du tar fram eget material, fundera över vad deltagarna behöver. Fråga gärna i förväg.
- Håll igång intresset trots att du inte ser alla deltagare.
- Kom ihåg pauser.

Vill du också dra igång miniutbildningar och få fler tips? Kontakta gärna Sandra Gustafsson, studieansvarig för IF Metall Dackebygden, som kan berätta mer: **sandra.gustafsson@ifmetall.se**

– Vetskapen om att jag representerar 55 medlemmar och att jag kan bidra till att förändra till det bättre för oss alla, det ger mig energi, säger Senad Biberic.

Maxat antal medlemmar i decennier

Det kom en kommentar på Facebook: ”Vi på Ruukki Anderslöv har haft 100 procents anslutning i decennier.” Kommentaren kom från Senad Biberic, som är vice ordförande i klubben. Det ville vi på redaktionen självklart veta mer om.

Tips

Se Senad Biberic berätta mer på **ifmetall.se/info**.

Namnet Ruukki är det inte många som känner till, enligt Senad Biberic. Mer känt är SSAB som företaget tillhör. Som flest har klubben i Anderslöv haft 200 medlemmar, men 2008 blev det en omorganisation, antalet anställda minskades och sedan dess består klubben av stadiga 55 medlemmar. 2023 fyller klubben 50 år.

Kommunicerar i stället för informerar

Vad är då framgångsfaktorn bakom den maxade organisationsgraden?

– Vi är duktiga på att kommunicera med våra medlemmar, men vi informerar väldigt lite. Med det menar jag att vi inte bara hänger upp en massa lappar eller lägger på fikabordet. Vi har en levande organisation som bygger på daglig kontakt med våra medlemmar. Och vi försöker kommunicera så mycket vi kan, säger Senad Biberic.

Klubbstyrelsen letar hela tiden efter nya vägar att nå ut till medlemmarna och väcka intresset för den fackliga verksamheten. Ett stående inslag är att klubben får dela med sig av fackliga frågor i slutet av produktionsledarens tisdagsmöten med personalen.

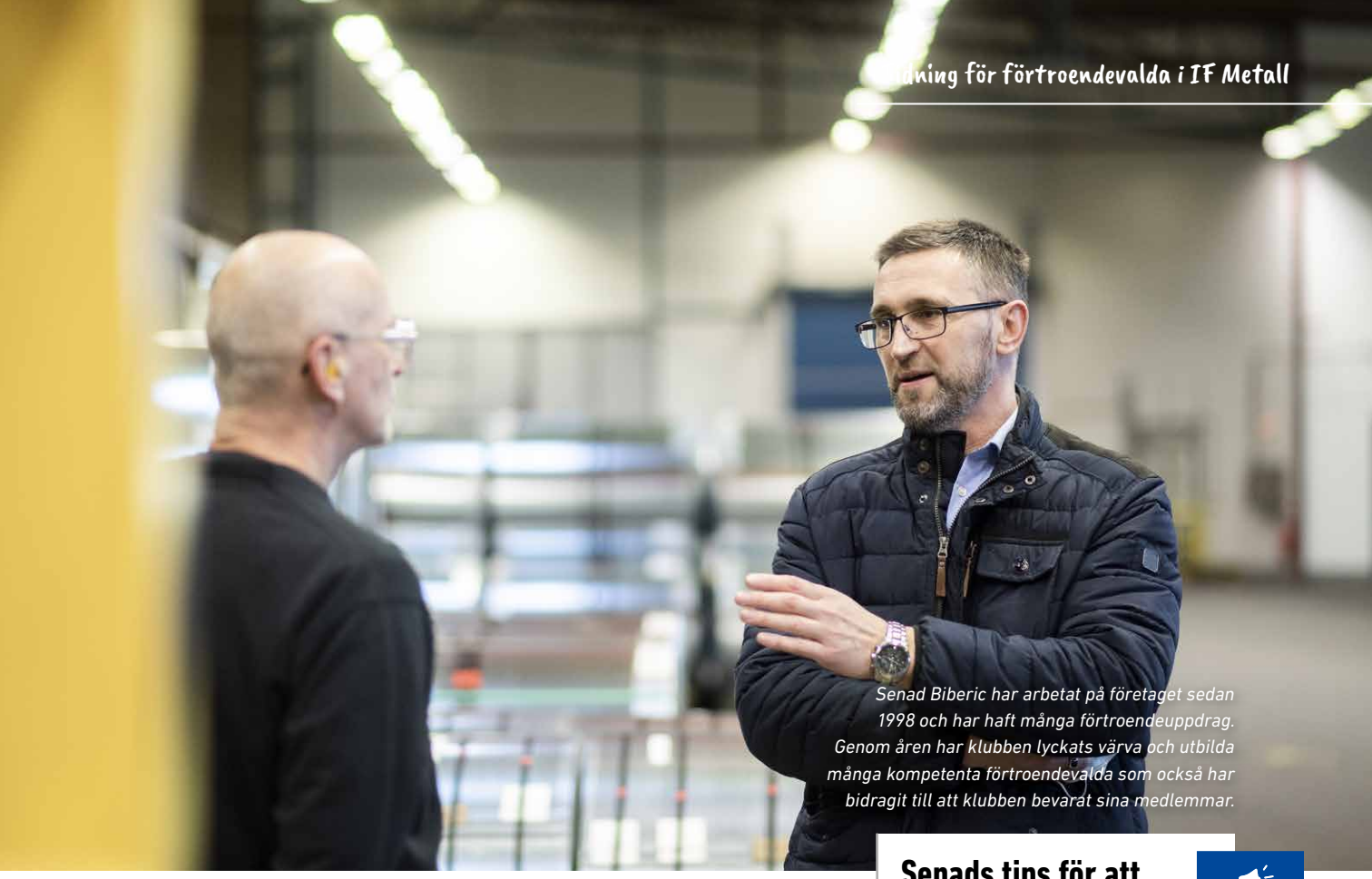

Senad Biberic har arbetat på företaget sedan 1998 och har haft många förtroendeuppdrag. Genom åren har klubben lyckats värva och utbilda många kompetenta förtroendevalda som också har bidragit till att klubben bevarat sina medlemmar.

Vikten av utbildning

Senad Biberic trycker också på vikten av utbildning, både för medlemmar och förtroendevalda. Klubben kollar varje år upp vilka utbildningar som medlemmarna vill gå. Detta förhandlas sedan om med platschefen och en årlig studieplan tas fram.

När Senad Biberic är ute och pratar med medlemmarna vill han öka medvetenheten om den fackliga idén, bakgrunden till varför facket finns.

– Jag har funderat mycket över hur vi ska kommunicera vår fackliga uppgift. Vi pratar ofta om försäkringarna, men jag är mer för att sälja vår fackliga idé. Ekonomin är viktig, men vår idé borde alltid hamna först.

Vill inte stå vid sidan om

Senad Biberics engagemang går inte att ta miste på. Intresset för politiken har alltid funnits hos honom och känslan att vilja vara med och påverka, inte stå vid sidan och titta på. Uppdragen har varit många, både på klubb- och avdelningsnivå.

– Men min filosofi är att andra ska vara delaktiga också. En och samma person ska inte ha alla uppgifter. Alla ska ta del av förändringar. Det är just så vi förtroendevalda måste fånga och väcka intresse hos våra medlemmar, så de känner viljan att göra skillnad.

Senad Biberic ställer sig ofta frågan om vi har blivit för bekväma i dag:

– En risk är att vi tror att vi har uppnått allting – att vi inte har något att kämpa för. Men det finns alltid plats för förbättring. Jag brukar säga: Facket – det är vi! Det är ett kontinuerligt arbete som aldrig tar slut.

TEXT: *victoria.enback@ifmetall.se*
FOTO: *Li Fernstedt*

Senads tips för att behålla medlemmar

Tips

- Berätta för medlemmarna om vikten av att vara flera och om den fackliga idén.
- Sluta aldrig att kommunicera och försök hitta nya vägar att nå ut.
- Utbildningar är grundläggande för att ge medlemmarna en kunskapsbas om meningen med facket.
- Utbilda dig själv! Till exempel utbildningar i mötesteknik kan inspirera.
- Ta del av råd från före detta aktiva.
- Samarbeta med andra klubbar. Ha regelbundna träffar där ni utbyter erfarenheter.
- Bjud in någon från avdelningen som kan berätta för medlemmarna om fackets verktyg: kollektivavtal, arbetsmarknadslagar och EU-direktiv. Beskriv hur de förhåller sig till varandra och hur de påverkas av förhandlingar och lagförändringar.

UPPDRAGET
– avdelningsordförande

”ROLIGAST ÄR ATT MÖTA ALLA MEDLEMMAR”

Hon tillträdde förra året i Västbo-Östbo och han har haft uppdraget i Mellersta Norrland sedan 2006. Uppdraget är avdelningsordförande och vi har pratat med färskingen Marie Johansson och Stefan Hultman som är gammal i gamet.

Stefan Hultmans första uppdrag var som skyddsombud för Fabriksarbetareförbundet 1983. 2006 bildades IF Metall och då bildades också avdelningen Mellersta Norrland. Stefan var ordförande för avdelningens interimsstyrelse och svarade ja med viss tvekan på frågan om han ville bli ordinarie ordförande.

– När jag tackade ja visste jag inte hur mycket arbete det skulle bli, men den stora variation som uppdraget innebär är ändå stimulerande, säger han som efter 15 år på posten fortfarande sitter kvar.

Marie Johansson fick sitt första uppdrag 1996 på det företag hon fortfarande är anställd på. När IF Metall bildats blev hon styrelseledamot i klubben.

– Jag minns att jag fick 117 röster, säger hon.

Marie valdes till ordförande när hennes företrädare fick anställning på förbundskontoret förra året. Hon blev avdelningens första kvinnliga ordförande och hade då suttit i avdelningsstyrelsen ett tag. Visserligen tänkte Marie till ordentligt innan hon sade ja, men sedan kändes det självklart.

– Jag funderade över om jag skulle klara av det, men landade i att självklart skulle jag det. I dag känner jag att jag kommit in bra.

När Stefan och Marie får frågan om vad som är det roligaste med uppdraget svarar båda två:

– Att möta alla medlemmar!

Det märks också att de är stolta över sina avdelningar.

– Att veta att avdelningens ombudsmän, administrativa personal och de andra förtroendevalda gör ett så bra jobb för att hjälpa medlemmarna känns väldigt bra, säger Stefan.

TEXT OCH BILD: *lisa.wernstedt@ifmetall.se*

"Det svåraste är att hinna med allt man vill göra!"
Stefan Hultman, avdelningsordförande IF Metall Mellersta Norrland

"Det finns mycket som först verkar svårt, men man lär sig och löser det!"
Marie Johansson, avdelningsordförande IF Metall Västbo-Östbo

Myter om LAS

I sociala medier och i debatter florerar en mängd olika myter om LAS. Både om den nuvarande lagen om anställningsskydd och den nya som förväntas bli verklighet 2022. Här reder IF Metalls avtalssekreterare Veli-Pekka Säikkälä ut en del av de vanligaste myterna.

Med ändrade turordningsregler får arbetsgivarna välja och vraka vem de vill säga upp och de får säga upp fler i samband med arbetsbrist.

– Arbetsgivarna har fått igenom utökade undantag från turordningsreglerna, tre personer i stället för två. Men precis som tidigare får arbetsgivarna bara välja vem/vilka man vill behålla, inte säga upp.

Otryggheten ökar och alla kommer vara oroliga för att mista jobbet.

– Var tionde person inom industrin är inhyrd inom bemanningsbranschen och har aldrig omfattats av LAS och turordningsreglerna på den arbetsplats de är inhyrda på. Nu ska den som varit inhyrd i sammanlagt 24 av 36 månader på samma arbetsplats få erbjudande om tillsvidareanställning. För dem ökar tryggheten.

– Var fjärde LO-medlem är visstidsanställd. De har nu rätt att få en tillsvidareanställning efter 12 månader i stället för 24 månader. För dem ökar tryggheten.

Det kostar inte arbetsgivare något att säga upp anställda.

– Det är sant att det blir billigare för arbetsgivaren att säga upp någon som missköter sitt arbete, om det visar sig att det verkligen finns sakliga skäl.

– Men skulle det visa sig att uppsägningen varit felaktig blir det mycket dyrare. Skadeståndet till den som blivit uppsagd felaktigt höjs med 50 procent.

En person kan lättare förlora jobbet på grund av sakliga skäl, det som tidigare kallades saklig grund.

– Den praxis som gäller i dag kommer också att gälla fortsättningsvis enligt Arbetsdomstolens yttrande om nya lagförslaget. Skyldigheten som arbetsgivaren har att omplacera den anställde gäller även fortsättningsvis och blir dessutom tydligare.

Facket borde inte ha förhandlat bort LAS – lagen om anställningsskydd.

– Det var vi inom LO som tog initiativ till förhandlingar om en ny LAS och orsaken var en allt större otrygghet på arbetsmarknaden.

– Med det avtal som nu förhandlats fram om lagförslagen i nya LAS tillsammans med omställnings- och studiestöd stärker vi tryggheten i arbetet och på svensk arbetsmarknad.

TEXT: *annette.lack@ifmetall.se*

Tips

På svenska och arabiska

På **ifmetall.se/info** hittar du denna sida som A4-affisch på svenska och arabiska. Skriv ut och sätt upp på anslagstavlan.

Fortsätt bjuda in!

Välkommen att bjuda in ledningen och ställ frågor och diskutera LAS. Mejla till **info@metall.se**.

BLICK FÅNGET

Digitala reseräkningar under 2022

Reseräkning gör du till exempel när du gått en kurs genom IF Metall, haft ett fackligt uppdrag eller har ett förtroendeuppdrag där du har förlorat arbetsinkomst. I dag görs detta på pappersblanketter, men under nästa år kommer medlemmar och förtroendevalda att kunna börja registrera sina reseräkningar digitalt. Det nya systemet heter Resus och ersätter pappersblanketterna. Systemet sätts i drift enligt ett utrullningsschema, där några avdelningar i taget börjar använda det.

Den digitala hanteringen av reseräkningar innebär en snabbare process av utbetalning. Det blir också smidigt att göra reseräkningen med hjälp av dator, mobil eller surfplatta. Instruktioner och manualer kommer finnas tillgängliga vid införandet och din avdelning informerar när det är dags att börja använda det nya systemet.

Visa att ni har kollektivavtal

Du visar väl att du och dina arbetskamrater jobbar på en arbetsplats med kollektivavtal? Om du inte redan har gjort det – besök IF Metalls webbshop och beställ dekal för 2022.

Medlemsavgiften 2022

Förbundsstyrelsen har beslutat att medlemsavgiften för 2022 blir 1,0 procent, alltså oförändrad sedan 2021. Den lägsta avgiften ligger kvar på 230 kronor per medlem och månad och den högsta på 633 kronor. Både lägsta och högsta avgiften kan bli högre ifall avdelningen eller klubben tecknat kompletterande medlemsförsäkringar som finansieras via medlemsavgiften.

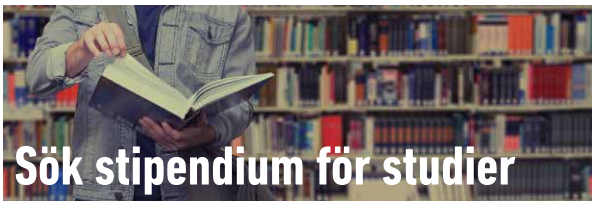

Sök stipendium för studier

Är du medlem i IF Metall och arbetar på ett företag anslutet till Teknikarbetsgivarna? Har du planer på att studera något ämne inom ramen för utvecklingsavtalet? Då kan du söka stipendium från IF Metalls och Teknikarbetsgivarnas stipendiefond. Fonden bekostar, helt eller delvis, studielitteratur och studiematerial.

Sista ansökningsdag är den 24 april 2022. Mer information om stipendiet och ansökningsblankett finns på **ifmetall.se/stipendium**.

Kunskap är makt!

Nu finns *Studiekatalog 2022* att ladda ned i webbshopen – artikelnummer SV-111-22.

Jultävling – hitta svaret i Info

Var med i vår jultävling! Har du läst detta nummer av tidningen Info kan du säkert redan svaren på frågorna. Meddela dina svar på förbundets Instagram **@ifmetall** eller via mejl **info@ifmetall.se** senast den 17 december. Tre vinnare får en gåva.

1. *Vilken ort skriver vi om i detta nummers klimatartikel?* **2.** *Vad är IF Metalls tema för internationella kvinnodagen 2022?* **3**. *Vad tillverkar man på Trangia AB?*

God jul önskar vi på tidningen Info – och ett särskilt tack till dig som svarade på vår enkät om vad du tycker om tidningen!

Viktiga S-beslut för grön industri

Socialdemokraternas kongress, den 3–7 november, tog flera viktiga beslut som ska öka takten i industrins klimatomställning och lever upp till IF Metalls krav. Inte minst välkomnar IF Metall Magdalena Anderssons besked om 100 miljarder i klimatinvesteringar under nästa mandatperiod.

– Besluten visar tydligt att vi inte behöver välja mellan klimatet och jobben. Tvärtom. Det ena förutsätter det andra. Klimatomställningen skapar jobb, och de som jobbar skapar klimatomställningen, säger IF Metalls förbundsordförande Marie Nilsson.

Några av de viktigaste besluten för industrin och grön omställning:

- Takten i elnätsutbyggnaden ska minst fördubblas. Energiproduktionen ska byggas ut för att möta industrins och transportsektorns klimatomställning.
- Nya gruvor ska kunna öppnas i Sverige, för att säkra tillgången på nödvändiga metaller och mineraler.
- Effektivare tillståndsprocesser. Klimatomställningen kräver stora mängder mineraler och leveranssäker el. Det är inte rimligt att bolag ska behöva vänta i åratal på besked.
- Klimatomställningen måste vara socialt hållbar för att lyckas. Industriarbetarna behöver ny kunskap för att klara nya arbetsuppgifter som kommer med ny teknik. Stora satsningar på vidareutbildning och omställning är nödvändiga.

För dig som jobbar med arbetsmiljö

Magasinet *Dagens Arbetsmiljö* innehåller massvis med inspirerande exempel på bra arbetsmiljöarbete. Här får du fakta, smarta lösningar och information om saker som hänt eller är på gång. Mycket input som du har nytta av och som stärker dig i din roll.

Just nu får du de fyra senaste numren på köpet när du tecknar en prenumeration av Dagens Arbetsmiljö. Du kan se mer av innehållet och fylla i formuläret på dagensarbetsmiljo.se.

Erbjudandet gäller till och med den 31 januari.

Knep & knåp
SUDOKU

				6		4		
1								8
		3	9					
			5			9		
8							4	
					7			
								7
	5	7				3		
				8	1			

Äntligen medlemspris på din boendeförsäkring

Livet kan förändras, och din försäkring kan behöva hänga med. Nu får du som är medlem i IF Metall medlemspris på Folksams försäkringar för villa, bostadsrätt eller hyresrätt. Äntligen, säger vi!

Scanna QR-koden för att läsa mer och ta del av erbjudandet.

Finns att beställa som affisch i webbshopen

IF METALL

Folksam

INFO

I tidningen Info hittar du som förtroendevald tips och goda idéer från IF Metalls arbetsplatser runt om i landet. Tidningen ges ut med 10 nummer per år.

Ansvarig utgivare Joanna Abrahamsson

Redaktion Victoria Enbäck, Daniel Hermansson, Mikael Hägg, Annette Lack, Nina Lindman Flores, Anneli Lundberg, Åsa Petersen, Jesper Pettersson, Anna Sjögren, Annika Tripke-Lund, Lisa Wernstedt

Telefon 08-786 80 00 (växel)
E-post info@ifmetall.se

Grafisk form Graphera/Johanna Bjuhr Escalante
Tryck Sib-Tryck Holding AB

Följ IF Metall i sociala medier

IF METALL